

**ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”
ФИЛОЛОГИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ**

ПРОГРАМА

**ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО НОВОГРЪЦКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
/СТЕПЕН “БАКАЛАВЪР” /**

Специалност:

- Български език и новогръцки език

ПИСМЕН ИЗПИТ

1. Диктовка на художествен текст на новогръцки език от 10-15 реда.
2. Превод от новогръцки на български език на печатен текст от 15-20 реда.
3. Превод от български на новогръцки език на печатен текст от 15-20 реда.
4. Написване на есе или развиване на граматическа/ литературна тема (на новогръцки език) - по избор.

ΚΟΗΣΠΕΚΤ ΠΟ ΝΟΒΟΓΡΪЦΚΑ ΛΙΤΕΡΑΤΥΡΑ

1. Τάσεις στη λογοτεχνία από το 1204 έως το 1453. Μυθιστορήματα σε στίχους.
2. Η ελληνική λογοτεχνία μετά την Άλωση - 16ο – 17ο αιώνα. Η λογοτεχνική ακμή στην Κρήτη (1570 – 1669). Κύριοι εκπρόσωποι της περιόδου - **Γεώργιος Χορτάσης, Βιτσέντζος Κορνάρος**.
3. Ο Διαφωτισμός – γενικά χαρακτηριστικά. Ο Ελληνικός Διαφωτισμός – χαρακτηριστικά, περίοδοι, εκπρόσωποι. (**Ε. Βούλγαρης, Δ. Καταρτζής, Α. Κοραής, Ρ. Βελεστινλής** κ.α.)
4. Οι φαναριώτες και η «Παλαιά Αθηναϊκή σχολή».(**Π. Σούτσος, Αλ. Σούτσος, Αλ. Ρίζος Ραγκαβής, Δ. Παπαρηγόπουλος, Αχιλλέας Παράσχος**)
5. **Διονύσιος Σολωμός**. Η Επτανησιακή σχολή. (**Γ. Τερτσέτης, Α. Λασκαράτος, Ιούλιος Τυπάλδος, Α. Βαλαωρίτης**)
6. Κοινωνική-πολιτιστική ατμόσφαιρα τέλη του 19ου αιώνα. Η γενιά του '80. **Κωστής Παλαμάς**.
7. Η πεζογραφία τέλη του 19ου αιώνα. Αντιρομαντικά φανερώματα. Προσκόλληση στην παράδοση. Ηθογραφικό διήγημα.(**Γ. Βιζυηνός, Αλ. Παπαδιαμάντης, Α. Καρκαβίτσας**)
8. Η ποίηση τέλη του 19ου και αρχές του 20ου αιώνα. Νέα αισθητικά ρεύματα. (**Καρυωτάκης, Σικελιανός, Βάρναλης** κ.α.)
9. Κωνσταντίνος Καβάφης – βασικά γνωρίσματα της ποίησής του.
10. Η ποίηση του Μεσοπολέμου – γενικές τάσεις, εκπρόσωποι.(**Γ. Σεφέρης, Ελύτης, Εμπειρικός, Εγγονόπουλος**)
11. Η ελληνική πεζογραφία του Μεσοπολέμου – γενικές τάσεις. Η γενιά του '30. (**Σ. Μυριβήλης, Βενέζης, Γ. Θεοτοκάς, Κ. Πολίτης, Καραγάτσης, Φ. Κόντογλου, Α. Τερζάκης** κ.α.)
12. **Νίκος Καζαντζάκης** – βασικά γνωρίσματα του έργου του. Μοτίβα, επιδράσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πολίτη, Λ., Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας, Αθήνα, 1999
2. Vitti, M. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας, Αθήνα, 1978
3. Vitti, M. Η γενία του Τριάντα. Ιδεολογία και μορφή, Αθήνα, 1974
4. Beaton, R. Εισαγωγή στη ΝΕΛ, Αθήνα, 1996
5. Μαστροδημήτρη, Π. Εισαγωγή στη Νεοελληνική φιλολογία, Εκδ. Δόμος, Αθήνα, 7^η έκδοση, 2005
6. Димарас, К. История на новогръцката литература от първите начала до наши дни, Изд. Наука и изкуство, София, 1971 (превод от гръцки К. Делчев)
Δημαρα, Κ. Ιστορία της Νεοελληνικής λογοτεχνίας από τις πρώτες ρίζες ως την εποχή μας, Ίκαρος, Αθήνα, 1964
7. Павлияков, К., Кратко пособие по новогръцка литература, УИ „Паисий Хилендарски”, Пловдив, 2008.

ΚΟΗΣΠΕΚΤ ΠΟ ΝΟΒΟΓΡΪΖΚΑ ΤΕΟΡΕΤΙΧΝΑ ΓΡΑΜΑΤΙΚΑ

1. Το ελληνικό γλωσσικό πρόβλημα
2. Το φωνολογικό σύστημα της Νέας Ελληνικής. Φθόγγοι και φωνήματα. Πάθη φθόγγων.
3. Γένος, πτώση, αριθμός, πρόσωπο. Τάσεις.
4. Το άρθρο στα ΝΕ-τάσεις. Η κατηγορία του ορισμένου και μη ορισμένου.
5. Τα ουσιαστικά στα ΝΕ. Κατηγορίες. Ταξινόμηση.
6. Τα επίθετα στα ΝΕ. Κατηγορίες. Ταξινόμηση. Παραθετικά-σχηματισμός.
7. Η παραγωγή στα ονόματα. Σύνθεση. Σημασιολογική νεολογισμοί.
8. Το ρήμα στα ΝΕ. Κατηγορίες του ρήματος
9. Το θέμα του ρήματος. Σχηματισμός του συνοπτικού θέματος. Αύξηση.
10. Οι μετοχές στα ΝΕ. Λόγιοι μετοχικοί τύποι. Τάσεις.
11. Οι αντωνυμίες στα ΝΕ. Σύγκριση με τις αντωνυμίες στη βουλγαρική γλώσσα.
12. Η πρόταση-απλή, σύνθετη. Ορισμός. Όροι της πρότασης.
13. Συμφωνία των όρων της πρότασης.
14. Είδη σύνδεσης στην ελληνική πρόταση.
15. Η πτώση. Οι συντακτικές λειτουργίες της ονομαστικής, της γενικής, της αιτιατικής, της κλητικής. Υπολείμματα της δοτικής και ο ρόλος τους στην πρόταση.
16. Οι προθέσεις στα ΝΕ. Χρήση των προθέσεων με τις διάφορες πτώσεις. Τάση προς την αναλυτικότητα.
17. Η τάξη των λέξεων στην πρόταση.
18. Σύνθετη πρόταση-κύρια και δευτερεύουσα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Μ.Τριανταφυλλίδης, Νεοελληνική Γραμματική (της Δημοτικής), ανατύπωση, Θεσσαλονίκη, 1993
2. Αγ. Τσοπανάκης, Νεοελληνική Γραμματική, Θεσσαλονίκη-Αθήνα, 1994

3. Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης, Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική – επικοινωνιακή. Ι. Το όνομα της Νέας Ελληνικής-αναφορά στον κόσμο της πραγματικότητας, Αθήνα, 1996
4. Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης, Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική – επικοινωνιακή. ΙΙ. Το ρήμα – Η οργάνωση του μηνύματος, Αθήνα, 1999
5. Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης, Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική – επικοινωνιακή. Τόμος Γ΄(ΙΙ. 2) Τα επιρρηματικά στοιχεία, Αθήνα, 2001
6. Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης, Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική – επικοινωνιακή. Τόμος Ι.2 Τα ονοματικά στοιχεία (άρθρα, επίθετα, αντωνυμίες) Η ειδίκευση της αναφοράς στον κόσμο της πραγματικότητας, Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2004
7. Χρ. Κλαίρης – Γ. Μπαμπινιώτης, Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Δομολειτουργική – επικοινωνιακή. Μια νέα γραμματική για όλους: επικοινωνιακή προσέγγιση, Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2005
8. Andre Mirambel, Η Νέα Ελληνική Γλώσσα – περιγραφή και ανάλυση, Αθήνα, 1988
9. P. Mackridge, Η Νεοελληνική Γλώσσα, Αθήνα, 1990
10. D. Holton, P. Mackridge, Ειρήνη Φιλιππάκη – Warburton, Γραμματική της ελληνικής γλώσσας, Αθήνα, 1999
11. Αχ. Τζάρτζανος, Η Νεοελληνική Σύνταξις (της Κοινής Δημοτικής) τ. Α΄ - τ. Β΄, ανατύπωση, Θεσσαλονίκη, 1989
12. Β.Μότσιου, Στοιχεία Λεξικολογίας, Εκδ. Νεφέλη, Αθήνα, 1994
13. Δημήτρης Τομπαΐδης, Λεξιλογικά της Νέας Ελληνικής, Αθήνα, 1998.
14. Δημήτρης Τομπαΐδης, Θέματα σύνταξης της νεοελληνικής γλώσσας, Θεσσαλονίκη, 1994
15. Πρακτικά της 2^{ης} ετήσιας..... 3^{ης}.....συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη

ΚΟΗΣΠΕΚΤ ΗΑ ΤΕΜΙΤΕ 3Α ΕΣΕ

1. Η πρόοδος της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας
2. Ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και το Διαδίκτυο στη ζωή μας
3. Η φτώχεια ως κοινωνικό πρόβλημα και οι τρόποι αντιμετώπισής της
4. Οι Ολυμπιακοί αγώνες – μια πανάρχαια αρετή ειρήνης και αδελφοσύνης
5. Το δημογραφικό πρόβλημα
6. Η εποχή μας και η επιδράσεις της μόδας.
*Η μόδα ως έννοια.
7. Η τρομοκρατία και η εγκληματικότητα
*Η εγκληματικότητα των ανηλίκων
8. Η πληροφόρηση και η επικοινωνία
9. Τα ΜΜΕ στη ζωή μας (ο τύπος, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση)
10. Η προπαγάνδα και η διαφήμιση στα ΜΜΕ
*Η επίδραση πάνω στα παιδιά
*Ψυχολογικές επιδράσεις
*Κοινωνικές επιδράσεις
11. Το βιβλίο στη ζωή μας
12. Η ελευθερία ως έννοια.
* Η ελευθερία του στοχασμού
(Ρ. Φεραίος – Όποιος ελεύθερα συλλογάζεται – συλλογάζεται καλά)

13. Το περιβάλλον και η προστασία του
14. Η Ευρωπαϊκή Ένωση – παρελθόν και προοπτικές
- * Είμαι πολίτης της ΕΕ
  - * Η Βουλγαρία – χώρα-μέλος της ΕΕ
  - * Η ΕΕ – πολύγλωσση και πολύμορφη
15. Η βουλγαρική και η ευρωπαϊκή ταυτότητα του Βουλγάρου
16. Τα προβλήματα της νεολαίας – η εικόνα του σύγχρονου νέου
- * Η σταδιοδρομία μου
  - * Το πιο πετυχημένο επάγγελμα (Πώς φαντάζεστε τη θέση σας σε μία εταιρεία – τι θα γράφατε στον διευθυντή της εταιρείας;)
  - * Προβλήματα της παιδείας (υποχρεωτική εκπαίδευση – δημόσια (δωρεάν) εκπαίδευση - ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα)
  - * Το πανεπιστήμιο που ονειρεύομαι
  - * Η αξία του πανεπιστημιακού πτυχίου
  - * Οι νέοι της Βουλγαρίας και η επαγγελματική τους αποκατάσταση
  - * Κοινωνικά προβλήματα – ο αλκοολισμός και τα ναρκωτικά
  - * Οι νέοι και η ανεργία (η ανεργία ως παράγοντας για την αντικοινωνική συμπεριφορά των νέων)
  - * Η μετανάστευση ως φαινόμενο της εποχής μας (η μετανάστευση των νέων ως αφαίμαξη των οικονομιών των μικρών χωρών)
  - * Οι νέοι και η οικονομική κρίση
  - * Η παιδεία και η οικονομική κρίση
17. Προβλήματα της γυναίκας
- * Η θέση της στον επαγγελματικό χώρο
  - * Ο ρόλος της στην κοινωνία
  - * Ο ρόλος της στην οικογένεια
  - * Η γυναίκα και η οικονομική κρίση
18. Η πόλη μου
- * Η πόλη όπου σπουδάζω

19. Τα Βαλκάνια – παρελθόν και προοπτικές στο μέλλον

20. Ειρήνη και πόλεμος στη σύγχρονη εποχή

* Οι σύγχρονοι πόλεμοι

* Σχολιάστε τα παρακάτω:

«Επειδή οι πόλεμοι αρχίζουν στο νου των ανθρώπων, γι' αυτό στο νου των ανθρώπων πρέπει να οικοδομήσουμε την προστασία της Ειρήνης.»

Ιδρυτική πράξη της Ουνέσκο, 1945

21. Η παγκοσμιοποίηση – πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα

* Η παγκοσμιοποίηση και η οικονομική κρίση

22. Η μετατόπιση των αξιών στη σύγχρονη κοινωνία

* Πόσο σημαντική είναι η πνευματική ζωή στις μέρες μας;

23. Η αισιοδοξία ως στρατηγική

* Η αισιοδοξία και η οικονομική κρίση

* Αντέχει η αισιοδοξία στην κρίση της εποχής μας;

24. Το κάπνισμα - δικαίωμα ή εθισμός;

* Το κάπνισμα σαν κοινωνική ενέργεια

* Τα υπέρ και τα κατά του τσιγάρου

* Το κάπνισμα ως παγκόσμιο κοινωνικό πρόβλημα

* Το κάπνισμα και οι νέοι

25. Ο τουρισμός στην εποχή μας

* Είδη τουρισμού